

محمد
جعفری
آتش

روابط عمومی؛ سیستم اطلاع مدار

اعصار در عصر حاضر زندگی می‌کنند نشانه گسترش شتابان حجم اطلاعات است و از پیامدهای آن انفجار علوم و دانش‌هاست به طوری که ۹۰٪ از تمامی دانش و اطلاعات

طول تاریخ بشر در عصر ما تولید شده است.

انفجار اطلاعات، ارتباط مستقیم و تنگاتنگی با شیوه پیچیده کار و زندگی بشر عصر حاضر دارد. بهره‌برداری وسیع و باکیفیت بالا از طبیعت و امکانات مادی، مستلزم استفاده از ابزار، تجهیزات و روش‌های علمی و مدرن است که جز باری جستن از دانش و اطلاعات بیشتر و تازه‌تر فراهم نخواهد شد.

● مقدمه

تاریخ ارتباطات سرشار از زندگی است و بشر در گردونه ارتباطات به دنبال معنای مطلوب زندگی است.

دنیای را که ما در آن زندگی می‌کنیم، دنیای ارتباطات نامیده‌اند.

دنیای ارتباطات به این معناست که:

۱- امور زندگی مردم در ارتباط بیشتری با همیگر قرار گرفته است.

۲- ابزار ارتباطی زیر ساخت دیگر تکنولوژیها و توسعه‌های است.

۳- امکانات ارتباطی، سهولت بیشتری را برای برقراری ارتباط انسانها مهیا کرده است.

اکنون بشر به دنیای دانایی گام نهاده و آگاهی «سرآغاز آزادی و رهایی» است. قدرت و قابلیت‌های شگرف انسان عصر حاضر در جهان پر تحول و سراسر رمز و رازی که در آن زندگی می‌کیم، مرهون دستیابی به پیشرفته ترین و تازه‌ترین آگاهی‌هاست و تلاش بی‌وقفه و گسترده برای کسب دانشها و آگاهی‌های بیشتر و مغیدتر، دوره کنونی تاریخ را به عصر «انفجار اطلاعات» تبدیل کرده است.

این که اظهار می‌شود ۸۵٪ از دانشمندان و محققان تمامی

دیگریهای قرن بیست و یکم	دیگریهای قرن بیست
عصر اطلاعات	دینای ارتباطات
(اطلاع‌رسانی سریع)	
دهکده اطلاعاتی	جهان
کامپیوتر	تلوزیون
اطلاعات	تبیغات
بینش	دانش
(میل و نیاز به اطلاعات تخصصی)	(میل و نیاز به اطلاعات عمومی)

کهنه می شود و با اطلاعات تازه تر همه چیز هر لحظه نو
می شود روابط عمومی بایستی از عملکرد و شکل اولیه و
سنی خارج شده و ضرورتهای زمانهای را که در آن
زندگی می کند درک کند.

روابط عمومی در عصر اطلاعات موظف به همگونی و
همسازی با فرآیند اطلاعات در جهت نو شدن قرار خواهد
گرفت. اطلاعات در روابط عمومی برای برقراری ارتباط
است و هرگاه که اطلاعات ناقص باشد، ارتباطات ناقص
است و هرگاه اطلاعات مجهول باشد، ارتباطات نیز
مجهول خواهد بود.

روابط عمومی اطلاع مدار عبارت است از یک روابط
عمومی:

- الف - اطلاع یاب
- ب - اطلاع شناس
- ج - اطلاع رسان

— اطلاع یاب — نهاد اطلاعات

— تولید اطلاعات

روابط عمومی — اطلاع شناس — تنظیم اطلاعات
اطلاع مدار — تدوین اطلاعات

— اطلاع رسان — توزیع اطلاعات

— نیشن اطلاعات

● روابط عمومی اطلاع مدار اطلاع یابی (تهیه و تولید)

روابط عمومی اطلاع مدار در مرحله اول اطلاع یاب است
یعنی بایستی در جهت تهیه و تولید اطلاعات کوشش و
جدیت کند.

در مرحله اطلاع یابی، ایجاد زیر ساخت تکنولوژی و در
اختیار گرفتن ابزار کوچک و بزرگ ارتباطی (تلفن،
تلکس، کامپیوتر، دوربین عکاسی و فیلمبرداری، دستگاه
کپی و ...) کمک شایانی به اطلاع یابی می کند. از سوی
دیگر، بایستی نیروهای متخصص را در اختیار گرفت و
همچنین به آموزش ضمن خدمت همکاران با تجربه همت

● روابط عمومی در عصر اطلاعات موظف به همگونی و همسازی با فرآیند اطلاعات در جهت نو شدن قرار خواهد گرفت.

با چنین تغییراتی در دنیای کنونی به یقین ما ملزم خواهیم
شد که آخرین پدیدهای علمی و اطلاعاتی را برای
پیشبرد اهداف روابط عمومی در اختیار بگیریم زیرا به
نظر می رسد

که تکنولوژی اطلاعات، زیر ساختهای بسیاری از
تکنولوژیهای دیگر را برای تغییراتی نهایی مهیا می نماید.
قرن بیستم را به دنبال اهمیت یافتن تکنولوژیهای ارتباطی
و تأثیرات شگرف رسانه‌ها قرن ارتباطات نامیده‌اند.

قرن بیست و یکم، قرن اطلاعات خواهد بود و بشر در
گردونه مسابقه اطلاع رسانی سریع قرار خواهد گرفت.
دهکده جهانی قرن بیستم در قرن بیست و یکم به دهکده
اطلاعاتی مبدل خواهد شد و اهمیت اطلاعات هر روز
افزونتر و بر ارزش آن به عنوان ثروت و قدرت افزوده تر
خواهد شد.

در پایان قرن ارتباطات و آغاز عصر اطلاعات ایستاده‌ایم
و شبکه‌های اطلاع رسان هر روز بر افکار عمومی
تأثیراتی پی در پی و بی امان می گذارد و اطلاعات به
صورت روز افزون بر سراسر جهان گسترش یافته است و
اهمیت و ضرورت امواج و اطلاعات هر روز بیشتر
احساس می شود پس بایستی بفهمیم که در برقراری
ارتباط بدون اطلاعات، انسانی، کور بیش نیستیم و
ارتباط وقتی ناقص است که اطلاعات ناقص باشد.

ضرورت اطلاعات در دنیای امروز به ما کمک می کند که
روابط عمومی نوین را یک روابط عمومی اطلاع مدار
برآورد سازیم. آنچه تاکنون از روابط عمومی برشمردیم
نمایش روابط عمومی ابتدایی یا مسایل ابتدایی روابط
عمومی بوده است. اما در دنیایی که همه چیز آن به سرعت

گماشت.

● اطلاع از اتفاقاتی که می‌افتد ضروری است. چون اطلاعات ضرورت اساسی روابط عمومی است و بدون اطلاعات هنر برقراری ارتباط عقیم است.

برنامه ریزی و امکان برقراری ارتباط صحیح، نیازمند آخرین اطلاعات هستیم.

در مرحله اطلاع یابی بایستی از تکنولوژی اطلاعات و اطلاع رسانی که ابزار نوین ارتباطات است بهره لازم را بگیریم زیرا تکنولوژیهای نوین ابزار مشارکت در جامعه مدنی است و معنای مطلوب اطلاعاتی کمک می‌کند که مشارکت در جامعه مدنی است و معنای مطلوب اطلاعاتی کمک می‌کند که مشارکت در جامعه مدنی تحقق یابد در جامعه مدنی گوناگونی ارتباطات مطرح است اطلاعات گوناگون مبادله می‌شود و کار روابط عمومی ساده‌اما حساس است.

در تولید پیام ۱- شکل گیری پیام ۲- منع پیام ، دارای اهمیت و قابل توجه است و اطلاع یاب در جستجوی چراغی و چه بودن است. اطلاع یاب به حرفهای دیگران گوش می‌دهد تا شعار «گوش دادن به حرفهای دیگران هنر روابط عمومی است» تحقق یابد.

وقتی اهمیت اطلاعات را یافته به توسعه اطلاعات و ارتباطات می‌پردازیم و برای دسترسی به اطلاعات تلاش می‌کنیم وقتی ارتباط فقط با اطلاعات میسر است روابط عمومی عبارت است از :

- اطلاعاتی که به مردم داده می‌شود (آگاه ساختن)
- اطلاعاتی که از مردم گرفته می‌شود (آگاه شدن)
- اطلاعاتی که برای تغییر ذائقه‌ها و گرایشها و رفتار و مقاعده ساختن بهره‌گیری می‌شود.
- اطلاعاتی که برای همبستگی ، ایجاد همبستگی و ساختن نگرش به کار گرفته می‌شود.

به حال روشهای گوناگونی برای تولید و تهیه اطلاعات

بایستی روشهای گردآوری اطلاعات و ایجاد نظام تولید اطلاعات را یافت و از آن بهره گرفت.

با ایجاد و گسترش زیر ساختهای ارتباطی (صنعت و تکنولوژی اطلاع رسانی) ، ایجاد شبکه‌های اطلاعاتی و جذب نیروهای متخصص و یا آموزش نیروهای موجود (نقش ، ضرورت و جایگاه و ساماندهی سیاستهای اطلاع رسانی) این امکان ایجاد می‌شود که سیستمی اطلاع شناس پدید آوریم.

روشهای گردآوری اطلاعات ، روشهای و چگونگی مبادله اطلاعات مدیریت اطلاعات ، ایجاد نظام تولید و توزیع اطلاعات ، سازماندهی اطلاعات و ایجاد شبکه اطلاع رسانی از ضرورتهایی است که هر یک از کارشناسان روابط عمومی بایستی به آن‌ها آگاهی یابند و به همین منظور بایستی اذعان شود اگر چه درست است که اطلاعات فوق العاده تأثیرگذار است اما اطلاع رسانی کاری مهم و پیچیده است و میزان موفقیت در آن به میزان شناخت شناسی (تفکیک و اولویت‌بندی) در حوزه اطلاعات بستگی دارد.

***

در مرحله اطلاع یابی قسمتی از اطلاعات تهیه می‌شود و قسمتی از اطلاعات تولید می‌گردد . تقریباً تهیه اطلاعات در اکثر مواقع از منابع بیرون سازمان انجام می‌گیرد و تولید اطلاعات بیشتر در داخل سازمان صورت می‌پذیرد. ما اطلاعات را جستجو می‌کنیم برای اینکه یا پاسخی را بایستی بدھیم و یا اینکه بایستی سوالی را ایجاد کنیم یا آگاهی بدھیم پس برای این منظور جمع آوری انتقادات ، پیشنهادها و نظرات ضروری به نظر می‌رسد .

اطلاع از اتفاقاتی که می‌افتد ضروری است چون اطلاعات ضرورت اساسی روابط عمومی است و بدون اطلاعات هنر برقراری ارتباط عقیم است .

جمع آوری اطلاعات، مقدمه چینی برای انجام امور دیگر و مهیا کردن مقدمات همه کارهای است و برای تصمیم گیری،

● ضرورت اطلاعات در دنیای امروز به ما کمک می‌کند که روابط عمومی نوین را یک روابط عمومی اطلاع مدار بر آورد سازیم.

و شیوه‌های اجرایی انتقاد می‌کنند.
۴- روابط عمومی ناقل نقدها و تنظیم کننده آنها و پاسخگوی همه انتقادات از هر سوی است» (۲).

۳- اطلاعات درون سازمانی

«اعضای سازمان مخاطبان مهمی برای تلاش‌های درون سازمانی روابط عمومی هستند. اطلاعات گردآوری شده از طریق تلاش‌های درون سازمانی روابط عمومی مسئولان سازمان را قادر می‌سازد تا با اشاعه واکنش پذیری فزاینده سازمانی به وضوح حالت معمول سازمان را از نقطه نظر عضویت سازمانی بیینند» (۳).

● اطلاع شناسی (تنظیم و تدوین)

روابط عمومی اطلاع مدار در مرحله دوم به تنظیم و تدوین اطلاعات می‌پردازد.

ساماندهی و سازماندهی و تفکیک و اولویت‌بندی اطلاعات در این مرحله - که نیروی کارشناسی و متخصص به کمک ما خواهد رسید - دارای اهمیت است. بایستی دارای تکنولوژی، سیستم و جهت اطلاع رسانی باشیم و اطلاعات را که مهمترین و کاملترین و ضروری‌ترین ابزار تصمیم‌گیری برنامه ریزی است، کنترل کنیم.

در این مرحله بایستی میزان کشش اطلاعاتی و جذب اطلاعاتی جامعه را شناسایی کنیم و برای بهینه کردن امور تصمیم‌گیری، برنامه ریزی و کنترل اطلاعات را انجام دهیم و در حقیقت معنای اطلاعات در دنیای امروز این است که «اطلاعات، مهمترین و ضروری‌ترین ابزار تصمیم‌گیری برنامه ریزی و کنترل است».

***

اطلاع شناسی بازیافت اطلاعات است و برای اطلاع شناسی بایستی دارای نظام اطلاعاتی بود. نظام اطلاعاتی عبارت است از :

- تجزیه و تحلیل اطلاعات
- تعیین اهداف اطلاعاتی

یعنی اطلاع یابی منظور می‌شود و می‌توان ایجاد کرد اما بحث این مقاله فقط توجه به اهمیت اساسی اطلاعات است پس به طور خلی خلاصه به سنجش افکار عمومی، بررسی انتقادات و اطلاعات درون سازمانی اشاره می‌شود.

۱- سنجش افکار عمومی

«مهترین شیوه اطلاع یابی از افکار عمومی، سنجش افکار عمومی است. در یک روابط عمومی کارآمد این اقدام از اهمیت بسیاری برخوردار است و بخش مستقلی برای آن منظور می‌شود همچنین اجرای «نظام پیشنهادها» برای آگاهی از دیدگاههای اصلاحی کارکنان و قشرهای مختلف مردم به جای شیوه سنتی و ناکارآمد جمع‌آوری پیشنهادها از طریق صندوقهای نصب شده در ساختمانها، تحلیل محتوای مطبوعات و تحلیل تماسها و مکاتبات مردمی، روش دیگر اطلاع یابی از افکار عمومی داخل و بیرون از سازمان است» (۱).

۲- بررسی انتقادات

«روابط عمومی در ابعاد مختلف و با شیوه‌های گوناگون، با نقد و نقادی سر و کار دارد که عمدتاً می‌توان آنها را به شرح زیر دسته بندی کرد:

- ۱- مردم و مخاطبان بیرونی از سیاستها و عملکردهای مؤسسه انتقاد می‌کنند.
- ۲- مردم و مخاطبان بیرونی از روابط عمومی مؤسسه انتقاد می‌کنند.
- ۳- کارکنان درون مؤسسه از مدیران، سیاستها و عملکرد

● اجرای نظام پیشنهادها برای آگاهی از دیدگاههای اصلاحی کارکنان و قشرهای مختلف مردم به جای شیوه سنتی و ناکار آمد جمع آوری پیشنهادها از طریق صندوقهای نصب شده الزامی است.

- ترجمه محتوای اطلاعاتی آنها به زبانهای استاندارد شده اطلاعاتی.

- تشکیل بانکهای اطلاعاتی و پایگاه داده‌های تخصصی مجهز و مشینی.

- ایجاد ارتباط میان بانکها اطلاعاتی و پایگاههای تخصصی به منظور ایجاد شبکه و داد و ستد اطلاعاتی و انتقال اطلاعات به نقاط دلخواه. (۶)

پایستی شبکه‌های اطلاعاتی و ارتباطی را ایجاد کنیم اما پایستی سیستم مدرن ارتباطی با شبکه‌های سنتی ارتباطی و نظامهای ارزشی و فرهنگی مردم در تعارض باشد.

● اطلاع رسانی (توزیع و تبیین)

روابط عمومی اطلاع مدار در مرحله سوم به توزیع و تبیین اطلاعات می‌پردازد.

سرعت اطلاع رسانی، سهولت اطلاع رسانی، کیفیت اطلاع رسانی، ارزش و حجم و دسترسی به اطلاعات هر روز بیشتر میزان اطلاعات را تعیین می‌کند.

امکان تبادل اطلاعات، امکانات تبادل اطلاعات و امکان رشد امکانات تبادل اطلاعات دارای اهمیت و قابل توجه است به طوری که ممکن است ما مرحله‌های اطلاع یابی و اطلاع شناسی را به نحو شایسته‌ای بگذاریم اما امکان برقراری ارتباط میسر نباشد، در چنین مرحله‌ای است که رأس سازمان می‌تواند بهترین کمک برای برقراری ارتباط و امکان برقراری ارتباط باشد و اگر امکان

- تعیین روش انسجام اطلاعات

- تعیین اولویت اطلاعات

در مرحله اطلاع شناسی چگونگی پیام مطرح است. تنظیم تکنولوژیهای مناسب، توجه به آموزش‌های فنی و بررسی نیازهای مربوط به ایجاد زیر بنای ارتباطی منسجم می‌تواند در این چگونگی نقش داشته باشد.

برای این منظور به خصوص پایستی تکنولوژی اطلاعات را شناخت اما «بی تردید جوامعی که به تکنولوژی اطلاعات صرفاً به عنوان متغیرهای اقتصادی و اهرمهای سیاسی نگاه نمی‌کنند بهتر می‌تواند دامنه وسیع احتمالات برای تغییر اجتماعی از طریق تکنولوژی اطلاعات را درک کنند». (۴)

شبکه‌های اطلاعاتی آنقدر اهمیت یافته‌اند که اینترنت را میان بُری به جهان اول از جهان سوم نامیده‌اند در چنین دنیابی هیچ سیستمی نمی‌تواند بدون اطلاعات و به خصوص شبکه‌های اطلاعاتی مسیر مطلوب خود را طی کند و به هدف برسد.

مقاله‌ای اهمیت این موضوع را چنین بیان کرده است که: «یکی از مسائلی که روابط عمومی‌ها با آن روپرتو هستند و در نحوه فعالیت مطبوعات نیز اثر می‌گذارد نداشتن بانک اطلاعات است. بدیهی است که برای تهیه یک خبر، گزارش و نوشتن یک مقاله و انجام مصاحبه به اطلاعات نیاز است. بانک اطلاعات در دنیای امروز یکی از نیازهای مبرم روابط عمومی است. روابط عمومی‌ها به علت اینکه فاقد بانک اطلاعات هستند قادر به ارایه اطلاعات دقیق به روزنامه نگاران نیستند». (۵)

برای شناخت آسان و تنظیم آسان اطلاعات بدون شک به شبکه نیازمندیم اما برای ایجاد شبکه مراحلی را به این شرح پایستی طی کرد:

«- گردآوری همه اشکال و انواع اطلاعات مكتوب، اعم از کتاب و سند و مقاله و گزارش و غیره.

- به دقت خواندن و تجزیه و تحلیل محتوای نوشته‌ها در حوزه مورد نظر.

● یک روابط عمومی نمی‌تواند از طریق نیرنگ و نادرستی و یا با سانسور اخبار جایگاه خویش را در جامعه تثبیت کند.

هدایت رفتار انسانی و یعنی اطلاع رسانی کنیم تا رفتار جامعه و مردم را جهت و سوی دهیم.

برای ایجاد افکار عمومی سالم بایستی اطلاعات سالم توزیع کرد و موانع جریان اطلاعات را که عبارت از :

۱- وابستگی شدید به سازمان ۲- تحریف ۳- تلقین سلطه‌گران است از میان برداشت و به عرضه منصفانه اطلاعات پرداخت زیرا مردم به شدت در معرض اطلاعات و اطلاعیه‌های بیشماری مبهوت هستند.

اطلاع رسانی به توزیع یعنی نماد و پیام و تبیین یعنی جریان اطلاعات توجه دارد پس بررسی جریان اطلاعات باید محتوا، حجم، سمت و سوی اطلاعات را مشخص سازد و این به شناخت مسایل فرهنگی ویژه‌ای نیازمند است برای این منظور درک ذهنی اطلاعات و جنبه‌های اشتراکی بین فرستنده و گیرنده یک امر اساسی است.

همجنبین به روش انتقال پیام به شکل هرم وارونه که آن را کارآترین روش انتقال پیام بر شمرده‌اند توجه ویژه‌ای داشت.

در چنین دنیایی «تنها با توجه به مرحله توزیع است که میتوان به کارکرد، مورد کارکرد و به جنبه‌های آشکار و پنهان مخابره پیام پی برد». (۸)

سرعت، کیفیت، ارزش، حجم و سهولت دسترسی به اطلاعات امروزه حرف اول را می‌زنند اما همه اینها وقتی که دانش شناخت ماهیت و کارکرد واقعی اطلاعات را داشته باشیم ارزنده است پس روابط عمومی اطلاع رسان به پیام مخاطب و پیام برای مخاطب توجه می‌کند و شیوه‌های اطلاع دهنی را می‌یابد.

در تبادل اطلاعات :

۱- امکان تبادل اطلاعات

۲- امکانات تبادل اطلاعات

۳- امکان رشد امکانات تبادل اطلاعات

سنجدیده و به تناسب آن روش اطلاع رسانی انتخاب می‌شود. اما «تا وقتی که یک کشور بر کل فرآیند توزیع خود کنترل نداشته باشد پیامهایش بدون تأثیر خواهد

برقراری ارتباط میسر باشد، بایستی امکانات برای این امکان مهیا باشد و هر روز بایستی امکانات و تکنولوژی اطلاع رسانی به ابزار روز مهیا شود تا روابط عمومی اطلاع مدار از افکار عمومی عقب نیفتاده باشد.

در توزیع پیام مسایل عدیده‌ای مطرح است این که کارآترین روش انتقال کدام است اینکه کی و کجا بایستی اطلاع رسانی انجام شود و بسیاری از سوالات دیگر که بایستی قبل از ارسال پیام پاسخ داده شود.

اگر بخواهیم از سوالات دیگر که بایستی قبل از ارسال پیام پاسخ داده شود .

اگر بخواهیم مشخصات روح واحد سیاست سیستمهای اطلاع رسانی را بر شماریم اینگونه بیان خواهیم کرد:

- روشن دیدن اهداف و تعریف و تعیین کردن دقیق اهداف
- توجه به همه امکانات بالقوه و بالفعل در حد ممکن
- فراخ کردن روحیه بحث و اظهار نظر و گفتوگو

- ایجاد مشارکت صاحب نظران، مسئولان و متخصصان
- بازتاب مجدد اطلاعات ارسالی

- تقویت مشارکت و اجازه مشارکت به دیگران
«هر نظام اطلاعاتی که دانش و اطلاعات را در میان مردم توزیع کند، باید سه نیاز اساسی را برآورده سازد : نخست آنکه باید بتواند به استفاده کننده بگوید اطلاعاتش را کجا بیابد، دوم آنکه باید بتواند هر آن که استفاده کننده تصمیم گرفت و خواست، اطلاعات را به او برساند، و سوم آنکه باید بتواند در محدوده‌ای از زمان که استفاده کننده تعیین می‌کند، پاسخ بگوید». (۷)

اطلاع رسانی که حرفاًی روابط عمومی است اما اطلاع رسانی معادل ۱- افشاگری ۲- توجیه گری نیست بلکه در چنین سیستمی روابط عمومی یعنی توزیع اطلاعات برای

مأخذ

- ۱- روابط عمومی در چهارده گفتار - ناشر: اداره کل تبلیغات - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - تهران - ۱۳۷۶ - مقاله: ویژگیهای روابط عمومی کارآمد (حسین نصیری) - ص ۵۱
- ۲- روابط عمومی در چهارده گفتار - ناشر: اداره کل تبلیغات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - تهران - ۱۳۷۶ - مقاله: روابط عمومی و اتفاقات (کاظم متولی) - ص ۱۸۳
- ۳- روابط عمومی - شماره یک - فروردین ۱۳۷۶ - مقاله: واکنش پذیری و روابط عمومی درون سازمانی (گری ال کریس) ترجمه: محبوبه ملک لو - ص ۱۷
- ۴- تکنولوژیهای جدید ارتباطی در کشورهای در حال توسعه - جریس هسون و اومانارولا - ترجمه: داود حیدری - مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها - تهران - ۱۳۷۳ - ص ۵۵
- ۵- روابط عمومی در چهارده گفتار - ناشر: اداره کل تبلیغات - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - تهران - ۱۳۷۶ - مقاله: نقاط ضعف و قوت روابط عمومی از دیدگاه روزنامه‌نگاران (مینو بدیعی) - ص ۷۵
- ۶- اطلاعات و ارتباطات - ترجمه و تألیف: عبدالحسین آذرنگ - تهران - ۱۳۷۰ - سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - ص ۱۰۸
- ۷- اطلاعات و ارتباطات - ترجمه و تألیف: عبدالحسین آذرنگ - تهران - ۱۳۷۰ - سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - ص ۲۸
- ۸- جریان بین المللی اطلاعات - پروفسور حمید مولانا - ترجمه: یونس شکرخواه - مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها - تهران - ۱۳۷۱ - ص ۱۷۷
- ۹- جریان بین المللی اطلاعات - حمید مولانا - ترجمه: یونس شکرخواه - مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها - تهران - ۱۳۷۱ - ص ۲۶
- ۱۰- هنر هشتم - پاییز ۱۳۷۶ - مقاله: نقش روابط عمومی در صحت و صداقت خبررسانی (مینو بدیعی) - ص ۱۴

جدا از آنجه بحث شد ذکر صحت اطلاع رسانی ضروری است چراکه: «به طور کلی یکی از راههای جلب اعتماد مردم نسبت به روابط عمومی، ارائه اطلاعات و اخبار صحیح درون سازمانی است. در این زمینه باید گفت که نتیجه تحقیق و پژوهش نشان داده است که حقیقت را باید کتمان کرد. درستی و راستی یکی از بهترین روش‌های روابط عمومی در انتقال اخبار است، زیرا اگر خلاف این مسئله باشد، هیچکس در عصر بیماران اطلاعات به اخبار و رویدادهای دروغین ارائه شده از سوی روابط عمومی‌ها، وقوع نمی‌نماید. گفتنی است در این میان کارشناسان و سایل ارتباط جمعی و همینطور روزنامه‌نگاران و خبرنگاران رسانه‌ها در معرض اخبار و رویدادهای ارائه شده از سوی روابط عمومی‌ها هستند و به جز موارد نادر و انگشت‌شمار، اکثر آنان از بصیرت لازم در امور خبری برخوردار و به سادگی قادرند خبر نادرست را تشخیص دهند. آنان به کانالهای متعدد خبررسانی که در اختیار دارند، می‌توانند خبر «سره» را از «ناسره» جدا کنند. در عین حال مردم نیز از طریق ارتباطی که با رسانه‌ها دارند، اخبار دروغین را می‌توانند از سایر رویدادها تمیز دهند. بنابراین اگر یک روابط عمومی بخواهد از طریق نیرنگ و نادرستی و یا با سانسور اخبار جایگاه خویش را در جامعه ثبت کند نه تنها در شکل‌گیری افکار عمومی مثبت، تأثیرگذار نخواهد بود بلکه همچنان عقاید و افکار منفی را دامن خواهد زد.» (۱۰) پس اطلاع مداری بر این مضمون استوار است که روابط عمومی در تهیه، تنظیم و توزیع اطلاعات (که همه فعالیتهایش را تحت الشاع قرار می‌دهد) بایستی دارای تکنولوژی، سیستم و جهت اطلاع رسانی باشد.